

Stockholms universitet
Tolk- och Översättarinstitutet
Institutionen för spanska, portugisiska
och latinamerikastudier

Kondensering i undertextningen av
”Allt om min mamma”

Pamela González

I denna uppsats har filmen “Allt om min mamma” undersökts med syfte att fastställa vilka strategier som har använts för att kondensera texten i undertextningen av filmen. Detta har gjorts med hjälp av Henrik Gottliebs modell för analys av undertexter.

Kandidatuppsats (10p)
Examensarbete i spanska med inriktning på översättning
Vårterminen 2006
Handledare: Lars Hedin

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Material och metod	1
2. Definition av undertextning	3
2.1 Olika typer av undertextning	3
2.1.1 Intralingval undertextning	3
2.1.2 Interlingval undertextning	4
3. Utvecklingen av undertextning	5
3.1 Olika tekniker	5
3.2 Dubbning eller undertextning?	6
4. Undertextarens riktlinjer och begränsningar	7
4.1 Läsbarhet	7
4.2 Textkondensering	8
4.3 Tidigare forskning	9
5. Presentation av Källtexten	11
6. Analys av undertextningen i <i>Allt om min mamma</i>	12
6.1 Analysmodell	12
6.2 Undersökningsresultat	13
6.2.1 Explicitering	14
6.2.2 Parafraas	15
6.2.3 Transponering	16
6.2.4 Identitet	16
6.2.5 Kondensering	17
6.2.6 Decimering	20
6.2.7 Annullering	22
6.2.8 Lakun	23
6.3 Analysresultat i tabellform	25

7. Sammanfattning och slutsats	26
8. Resumen en castellano	27
9. Källförteckning	28
Bilaga 1: <i>Analys av undertexter som innehåller strykningar</i>	29

1. Inledning

Textremsorna i TV och film hör till Skandinaviens mest lästa texter, därför ställer man stora krav på kvaliteten på dessa texter numera. Undertexter hör också till de texter som oftast utsätts för negativ kritik av läsarna.

Men något som många inte inser är att filmtexterna eller dialogerna faktiskt måste anpassas efter mediet. Något som undertextaren ofta är tvungen att göra är att utelämna eller stryka en hel del av det som sägs för att kunna få plats med det mest väsentliga i de två textraderna man har till sitt förfogande. Det som intresserar mig mest är den oerhört stora textkondenseringen som översättaren tvingas göra, och det är vad jag först och främst kommer att undersöka. Hur går undertextaren till väga för att göra detta? Finns det några strategier? Och vilka är i så fall dessa?

Syftet med den här uppsatsen är att undersöka/beskriva de olika problem och begränsningar som finns vid översättning av film, och att ta reda på vilka strategier som används för att kondensera texten. Jag vill samtidigt fördjupa mina kunskaper inom det här området, eftersom översättning av film är något som intresserar mig mycket.

1.1 Material och metod

Det undersökta materialet består av den spanske regissören Pedro Almodóvars film *Todo sobre mi madre*, som på svenska heter *Allt om min mamma*. Filmen är en dramakomedi på DVD som hade premiär 1999. Den är översatt till svenska av Charlotte Rieback vid Subtitling International 2000.

Anledningen till att jag valde den här filmen för min undersökning är att dialogen i filmen karakteriseras av snabbt tal, mycket svordomar och könsord, mycket ofta med många som talar samtidigt. Den innehåller alltså sådant som ofta är föremål för utelämnning och komprimering av text (Ivarsson & Carroll 1998:85, 127).

Tidigare forskning inom ämnet som har använts för den här undersökningen är Jan Ivarsson och Mary Carrolls ”*Subtitling*” (1998), Henrik Gottliebs ”*Tekstning- Synkron Billedmedieöversättning*” (1994), Ingrid Sahlins ”*Tal och undertexter i textade svenska TV-program*” (2001), Zoé de Linde & Neil Kays ”*The Semiotics of Subtitling*” (1999), Basil Hatim och Ian Masons artikel ”*Politeness in Screen Translating*” (2000), Lawrence Venutis ”*The Translation Studies Reader*” (2000).

Eftersom jag inte har haft tillgång till manuskriptet för filmen har jag själv transkriberat delar av den och valt att granska de talsekvenser som jag ansett vara relevanta för min undersökning. Talet (källtexten) i filmen kommer att jämföras med undertexterna (måltexten). Jag kommer att använda mig av den danske forskaren Henrik Gottliebs modell för analys av undertexter (1994). En excerpering och analys av de undertexter i filmen som innehåller strykningar kommer att göras för att kunna avgöra vilka av Gottliebs kondenseringsstrategier som har använts. Detta kommer att redovisas i Bilaga 1: *Analys av undertexter som innehåller strykningar*.

Jag kommer i min undersökning att visa och kommentera exempel ur hela filmen för att kunna förklara Gottliebs strategier och ge inblick i hur det kan se ut i undertexterna.

2. Definition av undertextning

Nationalencyklopedins definition av undertextning lyder som följer:

Överföring av talet i en film eller ett TV-program till skrift på bildskärmen, vanligen som översättning från främmande språk. Undertextning används sedan ljudfilmens införande på 1920-talets senare del främst inom smärre språkområden (dubbning är betydligt dyrare). Texten, ofta något förkortad, visas normalt på en eller två rader i bildens underkant. För filmtextning kan texten fotograferas på en separat filmremsa, som kopieras samman med negativet (optisk metod), eller med små klichéer tryckta mot bildrutorna på filmkopian, varpå emulsionen under bokstäverna etsas bort (kemisk metod).

Idag etsas den bort med laser, och sättningen görs med ordbehandlare. För TV fotograferades länge de maskinskrivna eller maskinsatta texterna för att manuellt mixas in i bilden under sändning eller bandning. Sedan ca 1980 skapas texterna på elektronisk väg och sätts med hjälp av tidkodning (varje bildruta förses med en parallellt inspelad digital tidsangivelse) in på rätt ställe i programmet. Digital TV-distributionsteknik möjliggör samtidig undertextning till ett flertal språk. (Nationalencyklopedin 1996: bd.19:37)

2. 1 Olika typer av undertextning

Det finns två olika typer av undertextning som båda är lika viktiga för sin respektive målgrupp, dessa är den intralingvala och den interlingvala undertextningen.

2.1.1 Intralingval undertextning

Intralingval undertextning är *enspråkig* textning, det vill säga textning på samma språk som det ursprungliga talspråket. De här undertexterna är särskilt anpassade för döva och hörselskadade.

Målet är här att ersätta dialogen och andra viktiga ljudeffekter i filmen genom en skriven framställning (De Linde & Kay 1999:2). Den här typen av undertextning har funnits i Sverige sedan början av 70-talet, men det var först när den nya text-TV-tekniken med teletext introducerades som den enspråkiga textningen fick ett större omfång (Sahlin 2001:2). De undertexter på text-TV, som man själv kan gå in och välja, går även under namnet ”closed subtitles”.

Det har blivit allt vanligare att även icke hörselskadade tittare läser de enspråkiga svenska undertexterna i och med att de många programrepriserna som sänds är textade och då blir det ganska svårt att låta bli att läsa dem (Sahlin 2001:3).

2.1.2 Interlingval undertextning

Interlingval undertextning innebär att man översätter från ett språk till ett annat. Skillnaderna mellan intralingval och interlingval undertextning ligger huvudsakligen i målgruppen för båda dessa: döva och hörselskadade respektive människor vars modersmål inte är det som talas. En annan viktig skillnad som man bör tänka på enligt Sahlin (2001:175) är vad som behöver textas. För de döva och hörselskadade försvinner inte bara verbala meddelanden utan även de akustiska (2001:175). De flesta filmerna med interlingval undertextning är tyvärr inte anpassade till de dövas och hörselskadades behov, eftersom de inte kompenserar för förlusten av alla ljud (de Linde & Kay 1999:8).

Målet för den interlingvala undertextningen är att åstadkomma något som närmar sig en översättningsekvivalens (de Linde & Kay 1999:2). Vad som menas med översättningsekvivalens förklaras av Venuti (2000:5) på följande sätt: "Equivalence has been understood as "accuracy," "adequacy," "correctness," "correspondence," "fidelity," or "identity"; it is a variable notion of how the translation is connected to the foreign text". Det vill säga att måltextern (översättningen) överensstämmer med källtexten. Det är den här typen av undertextning som jag kommer att ägna mig åt i min undersökning, d.v.s. översättningstextning.

3. Utvecklingen av undertextning

Undertextning började med så kallade *intertitles*, som man kunde läsa för första gången 1903. Dessa var förklarande texter eller kommentarer som man före talfilmens debut satte in mellan scenerna, för att publiken skulle förstå handlingen bättre (Ivarsson & Carroll 1998:9).

När ljudfilmen föddes 1927 och man kunde höra skådespelarnas röster kom dubbnings tekniken, som innebär att man ersätter ljudspåret på ett språk med ett annat spår (Ivarsson & Carroll 1998:10). Men produktionsbolagen och

distributörerna fann den här tekniken alldeles för invecklad och dyr. De kom då på att det kunde vara lika bra att använda textremsor i filmerna, som man tidigare gjort, men då infoga dem i filmen i stället för mellan scenerna (Ivarsson & Carroll 1998:11).

3.1 Olika tekniker

Det har funnits ett antal olika undertextningstekniker, bl.a. fotokemisk och optisk undertextning. I slutet på 1980-talet introducerades lasertekniken för undertextning av filmer (Ivarsson & Carroll 1998: 13-17).

Man upptäckte dock ganska snabbt att undertexter som var gjorda för biofilmer inte passade för TV-formatet. De var alldeles för snabba för TV och dessutom mycket svåra att läsa på en tv-skärm (Ivarsson & Carroll 1998:20). Enligt Ivarsson och Carroll beror detta på att man behöver ungefär 30 procent mindre tid på sig för att hinna läsa samma undertexter på en stor bioduk än på en tv-skärm, och det i sin tur beror på att tv-skärmen har en lägre upplösning (1998:65-66). Man blev därför tvungen att skapa specifika undertexter för tv och i slutet av 70-talet kom den första utrustningen för framställning av undertexter för detta medie.

3.2 Dubbning eller undertextning?

I Sverige liksom i ett stort antal mindre länder dubbar man som regel inte, med undantag för barnfilmer och barnprogram. Enligt De Linde och Kay beror detta på att man i länder med mindre befolkningsmängd väljer undertextningstekniken, eftersom det är ett billigare alternativ, medan man i länder med större befolkning väljer att dubba, trots att det är dyrare, eftersom man anser att man då kan locka fler tittare (1999:1). En annan bidragande orsak till att man i vissa länder har valt att dubba är att i några av de här länderna har undertextning tidigare varit förbjudet på grund av starka nationalistiska värderingar (Ivarsson & Carroll 1998:10). Undertextning blev metoden som

föredrogs i Nederländerna och Skandinavien, alltså framförallt vid översättning till mindre språk. I Europa undertextar man i Portugal, Grekland, Wales, Holland, Luxemburg, Irland, Skandinavien och delar av Belgien. Dubbar gör man i Frankrike, Tyskland, England, Spanien och Italien (De Linde & Kay 1999:1).

Ivarsson och Carroll påpekar även att anledningen till att man väljer att undertexta inte enbart beror på att det är ett relativt billigt alternativ, utan att det också har att göra med att publiken vill ha originalversionens autencitet och även för att det har blivit allt viktigare att ha kunskaper i främmande språk (1998:1). Det här påståendet om vikten av främmande språkkunskaper och att undertextning då skulle vara en bidragande faktor till bättre sådana, verkar i allra högsta grad stämma. Man kan framförallt se att i länder där man undertextar har folk i allmänhet mycket bättre kunskaper i till exempel engelska än i länder där man inte undertextar.

Undertextning verkar onekligen ha många fler fördelar än vad dubbing har, eftersom det både är billigare och bidrar till främjandet av språkinläringen. Dubbing behövs å andra sidan då det gäller barnfilmer och barnprogram, men den metoden kan annars lätt ge ett komiskt resultat, särskilt för dem som inte är vana vid den. För det känns inte autentiskt att se på ett program eller en film på ett språk, när man vet att rollfigurerna faktiskt inte talar det språket.

4. Undertextarens riktlinjer och begränsningar

Undertextaren styrs av en mängd olika riktlinjer och begränsningar som han/hon måste ta hänsyn till för att undertexterna ska ”smälta in” i originaldialogen. Man måste framförallt ge tittaren tillräckligt med tid att läsa textremsorna. Enligt Ivarsson och Carroll bör en tvåradig textremsa vara kvar på skärmen i 4,5-6 sekunder för att tittaren både ska hinna läsa och förstå innehållet. En enradig textremsa bör ligga kvar på skärmen i 3 sekunder. Även om en textremsa är

mycket kort, t. ex. om det bara är ett *Ja* eller *Nej*, bör den lämnas kvar i minst 1,5 sekund (1998:65). Man har högst 40 nedslag per textrad till sitt förfogande (Ivarsson & Carroll 1998:53). Det är också mycket viktigt att undertexterna följer dialogen och att de tas ut vid bildväxling.

Allt detta gör ju självklart undertextaren mycket begränsad i sitt arbete. Man har alltså oerhört mycket mer att tänka på än bara själva översättningen av filmen.

4.1 Läsbarhet

Undertextare måste också alltid tänka på att använda en så enkel vokabulär som möjligt, eftersom ord som är bekanta går snabbare att läsa och även är lättare att förstå (Ivarsson & Carroll 1998:89). Det gäller också att undvika långa meningar och invecklade satsbyggnader (Sahlin 2001:214). Texten ska alltså vara lättläst.

Det bästa är att välja vanliga ord och enkla satsbyggnader, det som tittaren för en specifik genre kan tänkas ha lättast att ta till sig. Den här regeln bör särskilt tillämpas vid tv-undertextning där undertextaren även måste ta extra hänsyn till den breda publikens heterogenitet (Ivarsson & Carroll 1998:89).

4.2 Textkondensering

Dialogen i filmerna eller tv-programmen måste kondenseras vid undertextning på grund av mediets alla begränsningar. För att undertexterna ändå ska bli bra, läsbara och framförallt göra källtexten eller dialogen i filmen rättvisa använder undertextaren sig av en mängd olika strategier. Exempel på sådana strategier kommer jag att ge lite längre fram i undersökningen.

Ivarsson och Carroll (1998:86) påstår att kondensering av text kan uppnås bäst genom att omformulera eller genom att stryka ett ord eller uttryck som inte är helt nödvändigt för att kunna förstå dialogen. De anser att det bästa valet är strykning, eftersom det är det lättaste sättet att förkorta texten på och även är mindre irriterande för dem som behärskar källspråket (1998:86).

Enligt Sahlin kan man förkorta texten genom att stryka till exempel upprepningar, tveksamhetsmarkörer, felsägningar och andra sådana talspråkliga drag som kan uppfattas som redundant information, eller genom att komprimera syntaktiskt (2001:211).

Undertextaren är alltså tyvärr mycket ofta tvungen att utelämna en hel del av det som sägs för att kunna få plats med det mest väsentliga i de två textrader som finns till hans/hennes förfogande, och han/hon måste därför välja vad som ska översättas och vad som ska utelämnas på grund av plats- och tidsbristen. Enligt Ivarsson och Carroll (1998:85) är detta det absolut svåraste med undertextning.

Detta är antagligen även en av de mest utmärkande aspekterna av undertextning. För det är inte helt ovanligt att höra människor, som kanske inte känner till de begränsningarna som undertextaren har, säga att den filmen eller det programmet var dåligt undertextat för att flera ord eller uttryck i dialogen inte fanns med i undertexten. Men det är faktiskt så att undertextaren oftast inte har något val utan måste korta ner texten på något sätt.

Enheter som brukar utelämnas är sådana som t.ex. upprepningar, svordomar, diskursmarkörer och tautologier, det vill säga en upprepning av i huvudsak samma tankeinhåll med olika ord (<http://www.ne.se/tautologi>). Ivarsson och Carroll menar dock inte att undertextaren bör utelämna sådana småord eftersom de ofta har stor betydelse för framställningen av en rollfigurs karaktär (1998:87). Detta kan man ju hålla med om, talspråket innehåller ju mycket sådant som småord och upprepningar av olika slag, men man måste samtidigt inse att det inte är möjligt att i undertexterna ta med allt som sägs, på grund av alla de begränsningarna som finns, som tidigare nämnts.

4.3 Tidigare forskning

Två forskare som undersökt textkondenseringens följder vid filmundertextning är Basil Hatim och Ian Mason, i artikeln "*Politeness in screen translating*" i

Lawrence Venuti's *"The Translation studies reader"* (2000:430-445). De har bland annat uppmärksammat att vissa former av interpersonell kommunikation, särskilt artighet, ständigt blir underrepresenterade vid undertextning och att detta främst beror på att översättaren är så begränsad i sitt arbete (Hatim & Mason 2000:431).

Begränsningarna är enligt Hatim och Mason av fyra slag:

1. Växlingen från tal till skrift. Följden blir att språkliga fenomen som t. ex. dialekter, intonation och andra betydelsebärande element från det talade språket går förlorade i den skrivna formen.
2. Faktorer som styr mediet. Dessa är fysiska begränsningar, t. ex. tillgängligt utrymme. Man har 33, i vissa fall 40 nedslag per textrad till sitt förfogande, och inte mer än två textrader på skärmen och de bör ligga kvar i minst två sekunder och i högst sju.
3. En reduktion av källtexten som en följd av det ovan sagda. Översättaren måste på grund av detta använda sig av en rad olika strategier för att kunna få fram det som sägs på ett mer koncist sätt på målspråket.
4. Kravet att matcha det visuella. Alltså, att undertexterna måste prickas in rätt så att de följer dialogen och det som sker i bild.

Som titeln på deras artikel antyder har Hatim och Mason först och främst undersökt uttryck för artighet vid undertextning och hur dessa oundvikligen blir underrepresenterade i undertextningen. De använder termen *politeness* för att täcka alla aspekter av språkanvändning som är till för att upprätta och bibehålla interpersonella relationer mellan talare.

Hatim och Mason menar att som översättare försöker undertextaren bevara kommunikationen mellan rollfigurerna i filmen och samtidigt förmedla en sammanhängande diskurs mellan manusförfattare och publik. Men eftersom undertextaren har så många begränsningar kommer betydelsebärande element oundvikligen att offras (Venuti 2000:431). Detta verkar alltså vara något som

inte går att undvika vid undertextning, eftersom man måste ge plats åt det som är mest väsentligt när platsbrist uppstår. Några exempel på detta kommer att ges i undersökningsresultatet.

5. Presentation av Källtexten

Todo sobre mi madre

Todo sobre mi madre (Allt om min mamma på svenska) är från 1999 och har belönats med en Oscar för bästa utländska film. Pedro Almodóvar har både regisserat och skrivit manus till filmen. Filmens längd är 90 minuter.

Huvudpersonen i filmen är Manuela. Hon bor i Madrid med sin sjuttonårige son Esteban, som drömmer om att bli författare och håller på att skriva en roman om sin mamma, "*Todo sobre mi madre*". De står varandra mycket nära och när Esteban dör i en trafikolycka på sin födelsedag blir Manuela förkrossad. Några veckor efter sonens död befinner hon sig i hans rum och hon kommer då ihåg de sista raderna ur anteckningsblocken som han alltid bar med sig: "*Igår visade mamma mig ett foto av sig själv som ung. En bit saknades. Jag sa inget, men just den delen saknas i mitt liv. I morse hittade jag en hel hög foton i hennes byrålådor. Alla saknade en bit. Min pappa, antar jag. Jag vill lära känna honom. Mamma måste förstå att jag struntar i vem eller hur han är, eller hur han betedde sig mot henne. Hon kan inte neka mig den rätten.*"

Hon bestämmer sig för att ge sig av till Barcelona för att berätta för Estebans far, en transvestit som kallar sig för Lola, om förlusten av sonen han aldrig fick veta fanns. Hon vill framförallt berätta att sonens sista ord var till honom trots att han aldrig fick lära känna honom.

I Barcelona möter hon Agrado, Huma och Rosa och de blir snabbt hennes nya familj. När Manuelas liv äntligen börjar få en ny mening, träffar hon Lola som är döende i aids.

Dialogen i filmen karakteriseras av snabbt tal, mycket ofta med många som talar samtidigt, och även av mycket svordomar och liknande.

6. Analys av undertextningen i *Allt om min mamma*

6.1 Analysmodell

Hur går översättaren till väga för att kondensera texten i en film? Enligt Sahlin är den danske forskaren Henrik Gottliebs modell den enda modell som är avsedd för analys av undertexter (Sahlin 2001:248). Det är således den modellen jag kommer att använda mig av i min undersökning. Modellen är avsedd att vara ”en metode til fastsættelse af reduktionsgraden i en given tekstning” (Gottlieb 1994:74). Den består av ett antal olika strategier som översättare brukar använda sig av vid undertextning för att lösa de olika problem som uppstår på grund av plats- och tidsbristen. Modellen består av följande strategier:

Relationstype

Translatets karakteristika

1) Eksplicitering:	Udvidet udtryk, dækkende indhold
(fx ved kulturspecifikke referencer)
2) Parafrase:	Divergerende udtryk, dækkende indhold
(fx ved ikke-kalkerbare idiomer)
3) Transponering:	Uforkortet udtryk, dækkende indhold
(ved langsom tale)
4) Identitet:	Identisk udtryk, identisk indhold
(ved proprier mv.)
5) Transskribering:	Grafisk markeret udtryk, dækkende indhold
(ved dialekt mv.)
6) Konformerings:	Parallelt udtryk, tilpasset indhold
(fx ved sangtekster og metaforisk sprog)

- 7) **Kondensering:** Forkortet uttryk, dækkende indhold
(ved normal tale)
- 8) **Decimering:** Forkortet udtryk, beskåret indhold
(ved hurtig tale, der tillægges betydning)
- 9) **Annullering:** Udeladt replik
(ved hurtig tale 'uden' betydning)
- 10) **Lakune:** Parallelt udtryk, divergerende indhold
(ved uerkendte idiomer, svære ordspil mv.)

Gottlieb (1994:75)

Enligt Gottlieb innebär de sju första strategierna ingen informationsförlust. Med strategierna 8-10 uppnår man däremot inte korrespondens mellan originalversionen och den textade versionen och därför bör dessa betraktas som nödlösningar (1994:76). De här strategierna kommer nedan att förklaras och exemplifieras med textutdrag ur filmen.

6.2 Undersökningsresultat

Syftet med den här undersökningen var som tidigare nämnts att beskriva de olika begränsningar som finns vid översättning av film och samtidigt ta reda på vilka strategier översättaren har använt sig av för att kondensera dialogen i filmen. Jag har följaktligen i undersökningen tittat närmare på just den typen av strategier, det vill säga Gottliebs strategier för textreducering. Detta har jag gjort genom att exciperera och analysera de segment i filmen som innehåller strykningar för att på så sätt kunna fastställa vilka strategier som användes för att kondensera texten (se bilaga: *Analys av undertexter som innehåller strykningar*). I nästa avsnitt kommer jag att visa resultatet av denna analys i tabellform.

Nedan kommer jag att visa exempel på de strategier jag kunde hitta i den undersökta filmen för att på så sätt bättre kunna förklara Gottliebs strategier och

samtidigt ge inblick i hur det kan se ut i undertexterna. Jag kommer samtidigt att kommentera användningen av strategierna, främst de som innebär att texten kondenseras, eftersom jag anser dessa vara de mest relevanta för uppsatsens syfte. Inom parentes finns den danska originalbeteckningen. Strategierna 5 och 6 fanns inte representerade i filmen.

Det var inte alltid lätt att skilja på de olika strategierna. Framförallt var det *kondensering* och *decimering* som vid en första anblick kunde förefalla lika. Mitt sätt att skilja dem åt var att definiera *kondensering* som en strykning som inte ledde till informationsförlust, eftersom den kunde kompenseras av antingen bild och ljud eller information som framkommer före eller efter det kondenserade uttrycket, till skillnad från *decimering*, vilket ledde till informationsförlust.

6.2.1 Explicitering (eksplicitering)

Enligt Gottlieb är strategin explicitering särskilt intressant eftersom den går emot föreställningen man har om den kraftiga reduceringen av källtexten vid undertextning (1994:81). Här försöker man alltså göra uttrycket mer explicit genom att förtydliga något som inte är helt tydligt, som i följande exempel:

Ex. 1	Venimos a ver a esa que va al campo...	Vi vill träffa flickan som arbetar med prostituerade.
-------	---	--

Här väljer översättaren att skriva "flickan som arbetar med prostituerade" eftersom "*campo*" avser ett stort öppet fält där de prostituerade brukar hålla till. Det fanns som man kan förvänta sig inte många fall av den här strategin i den undersökta filmen.

6.2.2 Parafra (parafra)

Här talar vi om att göra en omskrivning samtidigt som innehållet fortfarande är detsamma och inget går förlorat, eller som Gottlieb själv säger, innehållet är

täckande (1994:75). De följande segmenten har ändrad form men oförändrad funktion och täcker därigenom det som sägs:

Ex. 2	Hay que tomar una decisión
<i>no tenemos tiempo.</i>	Vi måste ta ett beslut <i>snarast</i> .
Ex. 3	<i>Por qué me miras así?</i>
Estoy horrenda?	<i>Vad är det?</i> Ser jag förfärlig ut?
Ex. 4	No puedo con ellas, <i>son</i>
<i>unas mamarrachas.</i>	Jag tål dem inte, <i>de har ingen</i>
<i>stil.</i>
Ex. 5	No estoy segura de que sea
un buen regalo.	Det vore nog ingen bra present.

Översättaren har här alltså använt en omskrivning som betyder ungefär samma sak i den här kontexten i stället för att göra en ordagrann översättning.

På det här sättet kan det se ut vid parafrasering och det vore ju önskvärt om förändringarna som översättaren gör enbart var av det här slaget så att man då kunde täcka allt som har sagts. Tyvärr är det inte så på grund av de stora begränsningar som finns vid undertextning, framförallt plats- och tidsbristen, som gör det omöjligt för översättaren att översätta allt som sägs.

6.2.3 Transponering (transponering)

En transponering innebär att uttrycket överförs oförkortat utan någon förändring i måltexten. Detta kan till exempel göras vid långsamt tal och vid korta meningar då det brukar finnas tid och plats för det, som i de följande exemplen:

Ex. 6	Que tiempos! Te acuerdas?	Vilka tider! Minns du?
Ex. 7	Manuela es enfermera.	Manuela är sjuksköterska
Ex. 8	He ido por los análisis.	Jag var och hämtade provsvaren.
Ex. 9	Voy a peinar y maquillarte un poco.	Jag ska kamma och sminka dig lite.
Ex. 10	Me gusta verte guapa.	Jag tycker om att se dig vacker.

6.2.4 Identitet (identitet)

Måltextens uttryck är här identiskt med originalets, det sker alltså ingen översättning, något som är vanligt vid namn och smeknamn som i följande exempel:

Ex.11 Ay, Manolita, La Barceloneta... Ah, Manolita, La Barceloneta...

Strategierna som följer härnäst innebär alla att ord stryks eller att uttryck utelämnas helt, vissa med informationsförlust som följd.

6.2.5 Kondensering

En kondensering innebär att ett uttryck kondenseras eller komprimeras genom att man stryker en del av innehållet samtidigt som man försöker behålla det mest väsentliga. Gottlieb menar dock att hela innehållet ändå bevaras (1994:87). Den här strategin ska inte heller innebära någon informationsförlust, enligt Gottlieb, något som jag inte håller med om alla gånger. Det händer alltför ofta att man väljer att stryka viktiga talspråksmarkörer som upprepningar, svordomar, emfatiska upprepningar, alltså sådant som är karaktäristiskt för talspråk. Något som också framgår av exemplen nedan. Det fetstilta representerar vad som har strukits i texten i exemplen som följer.

I det följande exemplet verkar det vara befogat att förkorta uttrycket, eftersom det är en person som svarar i telefon och en så lång presentation som

”Organización nacional de transplantes, digame” kan göras kortare utan att man för den skull förlorar information:

Ex. 12 **Organización nacional de** Transplantationer.
 transplantes, digame?

I exempel 13 bevaras innehållet men en viktig emfatisk upprepning går förlorad, vilket är mycket vanligt vid undertextning:

Ex. 13 No me toques, **no vuelvas a** Rör mig inte din jävel!
 tocarme, hijo de puta!

Något liknande händer även i nästa exempel:

Ex. 14 Si no quieres que le diga nada a Gör det på toaletten om du inte
 Huma fúmatelo en el cuarto de vill att jag säger något till Huma.
 baño **donde yo no te vea, no tengo**
 por qué ver todo el espectáculo.

Något som ofta händer, som jag tidigare påpekat, är att svordomar faller bort vid undertextning, något som i de här fallen gör att rollfigurernas personligheter inte kommer fram i måltexten som det är tänkt. Den här typen av strykning har jag ändå kategoriserat som *kondensering* eftersom det mest väsentliga har ju översatts, men jag anser att viss information ändå går förlorad när man som i de följande exemplen väljer att inte översätta svordomarna. Här är det en prostituerad som talar och man skulle faktiskt kunna förvänta sig ett sådant språk:

- Ex. 15 En un psicópata de mierda te Vilken jävla psykopat du har
 has hecho tu, **maricón!** blivit!
- Ex. 16 Creí que te habias muerto, **hija** Jag trodde du var död!
 de puta!

I exempel 17 har det mest väsentliga översatts men undertextaren väljer på grund av platsbristen att utelämna ”Lo que mi compañero quiere decir es que...” som i det här fallet används för att mildra det som kommer senare något:

- Ex. 17 **Lo que mi compañero quiere** Er mans organ skulle
 decir es que los órganos de kunna rädda livet på andra
 su marido pueden salvar la patienter.
 vida de algunos enfermos.

Även i nästa exempel täcks det väsentliga i innehållet, men ”por favor” som betecknar artighet stryks, vilket kan få till följd att man får fel bild av rollfiguren:

- Ex. 18 Me gustaría hablar con Huma Jag vill tala med Huma.
 por favor.

I exempel 19 har man strukit uttrycket ”durante el mono” eftersom man redan tidigare har påpekat att detta skett under avgiftningen, som det spanska uttrycket ungefär betyder, och det är därför inte nödvändigt att upprepa den här informationen då det enbart skulle leda till redundans och ta onödig plats:

- Ex. 19 La cuidé yo **durante el mono,** Jag skötte henne, men sen
 pero ya sabéis como es, desapa- försvann hon bara.
 reció de la noche a la mañana.

Inte heller i nästa exempel är det nödvändigt att översätta allt som sägs av samma skäl som i förra exemplet: genom den föregående repliken vet tittaren redan vad det är man talar om:

Ex. 20 No es **un asunto fácil de contar**. Det är inte lätt.

6.2.6 Decimering (decimering)

Decimering innebär att innehållet i ett uttryck förkortas genom strykning, vilket leder till beskuret innehåll, alltså informationsförlust. Detta sker oftast när någon talar snabbt och mycket, och det inte finns plats.

I nästa exempel lyckas man få fram det mesta, men man utelämnar helt sonen Estebans omtanke om sin mamma som ju visar den starka relationen de hade:

Ex. 21	Anoche mamá me enseñó una foto de cuando era joven, le faltaba la mitad, no quise decírselo pero a mi vida también le falta ese mismo trozo.	Igår visade mamma ett foto av sig själv som ung. En bit saknades. Det är just den biten som saknas i mitt liv.
--------	---	--

Något liknande sker även i nästa exempel då kommentaren ”además de la calle” speglar lite av rollfigurens sätt att tänka:

Ex. 22	Y tu que sabes hacer? además de la calle...	Vad kan du?
--------	--	-------------

I exempel 23 går man i översättningen miste om Agrados lite skämtsamma uttryck, något som är så kännetecknande för hennes speciella personlighet och sätt att uttrycka sig:

Ex. 23 **No es porque me hayas salvado** Som jag har saknat dig!
 la vida, pero cuanto te he
 echado de menos!

I nästa exempel stryker man förklaringen till varför just denna statyett betydde så mycket för Agrado:

Ex. 24 Lo que más me duele es que Vad som sårade mig mest var att
 se llevara una talla de la virgen hon tog min statyett av Jungfrun.
 del Piro que mi madre me
 había regalado.

I exempel 25 sker allting mycket snabbt. Tre personer är i bild. En person, som behövs, är försvunnen. Svaret på frågan kommer snabbt och är en lögn som inte översätts överhuvudtaget. Strykningen är i det här fallet befogad på grund av plats- och tidsbristen men den leder även här till informationsförlust:

Ex. 25 – La ha visto un médico? -Har hon varit hos doktorn?
 – **Claro, tiene gastroenteritis** -Hon mår säkert bättre imorgon.
 y le he dado limonada ancalina
 como dijo el médico y bueno
 mañana estará mejor.

Även i nästa exempel leder strykningen till informationsförlust eftersom det som stryks inte framgår någon annanstans i filmen:

Ex. 26 **Desde que nos conocimos hace** Jag har varit som en syster för
 20 años en Paris, me he portado henne.
 con ella como una hermana.

6.2.7 Annullering

En annullering innebär att man utelämnar en replik helt och hållet. Detta sker oftast vid mycket snabbt tal som saknar betydelse i kontexten. I det följande exemplet ser man genom rollfigurernas gester att de vill att mannen som de kallar på ska komma, vilket kompenserar för utelämningen:

Ex. 27	-Que queréis?	-Vad vill ni?
	-Que vengas hombre!	-----
	- Que no te vamos a comer.	-Vi ska inte äta upp dig.

I nästa exempel stryks en retorisk fråga:

Ex. 28	-Si la veís, decídle que me gustaría despedirme antes de irme a El Salvador.	Jag skulle vilja träffa henne innan jag åker till El Salvador.
	– Se va a El Salvador?	-----
	Si es así apúntame...	Jag kanske åker med.

En artighetsfras utelämnas helt i det följande exemplet men det kompenseras delvis av att man i bild ser hur rollfigurerna hälsar på varandra:

Ex. 29	-Mira mamá esta es Manuela.	Det här är Manuela.
	- Hola, mucho gusto.	-----

I exempel 30 stryks en fråga som bär på en hel del misstänksamhet hos den som talar, något som tittaren vid det här laget redan har blivit bekant med, och därför sker ingen större informationsförlust:

Ex. 30	- Manuela es enfermera.	Manuela är sjuksköterska.
	- Además de cocinera?	-----
	-No necesito a nadie para cuidar de tu padre, me gusta hacerlo yo.	Jag föredrar att sköta pappa själv.

I nästa exempel har två segment gått samman och blivit ett, segmentet "haciendo que?" har strukits:

Ex. 31	-Te gustaría trabajar conmigo?	-Skulle du vilja arbeta för mig?
	-Haciendo que?	Du skulle få göra allt möjligt.
	-Haciendo de todo.	

I exempel 32 är strykningen av repliken helt obefogad och leder till informationsförlust. Personen talar samtidigt som hon läser ett brev och det finns en lång stunds tystnad. Det finns alltså både tid och plats för en undertext här:

Ex. 32	-He ido por los análisis.	-Jag var och hämtade provsvaren.
	-Me habia olvidado que era hoy.	-----

6.2.8 Lakun

En lakun innebär att ett idiom som saknar motsvarighet på målspråket eller en svår ordlek utelämnas. I följande exempel har man utelämnat uttrycket "estás hecha un Cristo", förmodligen inte bara för att det saknar motsvarighet och på grund av tidsbristen, utan också för att den utelämnade informationen kompenseras av bilden där man tydligt kan se att personen i fråga är illa tilltygad och därför behöver vård:

Ex. 33 Primero vamos a ir a una Vi åker förbi ett apotek först.
Farmacia, **que estás hecha un**
Cristo.

Mycket av det som utelämnas kompenseras naturligtvis av bild och ljud och även av information man får under filmens gång, men ibland faller viss information ändå bort på grund av plats- och tidsbristen. Det här är något som kan leda till att man går miste om viktiga detaljer eller att man får fel intryck av en rollfigur.

6.3 Analysresultat i tabellform

De av Gottliebs strategier som innebär strykning av ord eller av hela repliker är *kondensering*, *decimering*, *annullering* och *lakun*. Resultatet av analysen av undertexterna i filmen som innehåller strykningar, som återfinns i bilaga 1, följer nedan i tabellform:

Förekomst av strategierna som innehåller strykning

Strategi	Frekvens	Procent
Kondensering	70	65
Decimering	23	21
Annullering	14	13
Lakun	1	1
Totalt:	108	100 %

Den strategi som användes mest för att kondensera dialogen i filmen visade sig vara *kondensering*, det vill säga en strykning som inte innebär någon informationsförlust. Av de analyserade segmenten förekom den här strategin 70 gånger och utgör 65 % av fallen. *Decimering*, en strykning som leder till informationsförlust, förekom 23 gånger och var den näst vanligaste strategin

med 21 %. *Annullering*, utelämning av en hel replik, förekom 14 gånger och utgör 13 % av fallen. *Lakun*, utelämning av ett idiom som saknar motsvarighet på målspråket eller av en svår ordlek förekom endast 1 gång.

7. Sammanfattning och slutsats

Uppsatsens syfte har varit att beskriva de olika begränsningar som finns vid undertextning av film genom att ge en inblick i hur det kan se ut i undertexterna. Eftersom kondensering av dialogen i filmerna är en av de mest utmärkande aspekterna av undertextning har jag samtidigt velat ta reda på vilka strategier översättaren använder sig av för att genomföra detta.

Jag har valt att undersöka undertexterna i Pedro Almodóvars film från 1999, *Allt om min mamma*. En analys av de segment som innehöll strykningar har gjorts för att på så sätt kunna fastställa vilka strategier som användes för att kondensera texten. Detta har gjorts med hjälp av Henrik Gottliebs modell för analys av undertexter.

Undersökningen visade att den strategi som användes mest för kondensering av dialogen i den här filmen var *kondensering*, det vill säga att uttrycket förkortas genom strykning samtidigt som det mest väsentliga av innehållet bevaras. *Decimering*, som innebär en strykning som har lett till informationsförlust, var den näst vanligaste strategin. *Annullering*, en strykning av en hel replik, oftast vid korta och snabba sådana, var den tredje mest använda strategin. Trots att förekomsterna inte var många kunde dessa strykningar ibland kännas obefogade och leda till informationsförlust, men de kunde vid vissa tillfällen kompenseras av det man såg i bild. Den sista strategin som innebär strykning, *lakun*, det vill säga när ett idiom som saknar motsvarighet på

målspråket eller en svår ordlek utelämnas, förekom bara en gång i filmen och den kompenseras här av bilden.

Strategier för att kondensera dialogen i filmer behövs på grund av mediets alla begränsningar. Lyckligtvis kan översättaren med hjälp av bild och ljud och information man får under filmens gång ofta kompensera för de strykningar som görs utan att för mycket information går förlorad, något som även sker i den undersökta filmen.

8. Resumen en castellano

El objetivo de este trabajo ha sido describir las restricciones existentes en la traducción audiovisual. Puesto que uno de los aspectos más característicos de la subtitulación es la condensación del texto se ha intentado a la vez responder a las preguntas: ¿Cómo se consigue esto? ¿Existe alguna estrategia? Y en aquel caso ¿cuáles son las estrategias que el traductor ha utilizado para condensar el texto en la película estudiada?

Esto se realizó a través de un análisis de los subtítulos que contienen omisiones, para así poder determinar cuáles habían sido las estrategias utilizadas para la condensación del texto. El modelo para el análisis de subtítulos de Henrik Gottlieb ha servido como ayuda para esto.

La película escogida para la investigación ha sido la película de Pedro Almodóvar *Todo sobre mi madre* de 1999.

Las estrategias utilizadas resultaron ser las siguientes en orden de frecuencia:

- *Condensación*, una omisión que no implica pérdida de información.
- *Reducción*, una omisión con pérdida de información.
- *Supresión*, la omisión total de un segmento.
- *Laguna*, la omisión de una expresión idiomática.

Es necesario utilizar estrategias para condensar el texto en los subtítulos a causa de las dificultades que el medio audiovisual le impone al traductor. Afortunadamente, las omisiones hechas por el traductor en la película estudiada pudieron, en la mayoría de los casos, compensarse por la imagen y el sonido o bien por la información ofrecida al público a lo largo de la película. Por lo tanto la condensación del texto no ha significado una gran pérdida de información.

9. Källförteckning

Källtext

Filmen: *Todo sobre mi Madre (Allt om min mamma)*. 1999. Sandrew
Metronome Distribution.

Referenser

- De Linde, Zoé & Kay, Neil. 1999. *The Semiotics of subtitling*. St. Jerome Publishing, Manchester.
- Gottlieb, Henrik. 1994. *Tekstning: Synkron billedmedieoversættelse*. Center for Oversættelsevidenskab og Leksikografi, Köpenhamns Universitet.
- Hatim, Basil & Mason, Ian. 2000. *Politeness in Screen Translating*. I: Venuti, Lawrence. *The Translation Studies Reader*. Routledge, London. Sid. 430-445.
- Ivarsson, Jan & Carroll, Mary. 1998. *Subtitling*. TransEdit HB, Simrishamn.
- Nationalencyklopedin*. 1996. Bra böcker AB, Höganäs.
- Sahlin, Ingrid. 2001. *Tal och undertexter i textade svenska TV-program. Probleminventering och förslag till en analysmodell*. Acta Universitatis Gothoburgensis, Göteborg.
- Venuti, Lawrence. 2000. *The translation Studies Reader*. Routledge, London.

Ordböcker

Norstedts Spansk-Svenska/Svensk-Spanska Ordbok. 1999.

Norstedts Engelsk-Svenska/Svensk-Engelska Ordbok. 2005.

Elektroniska källor

www.ne.se (Nationalencyklopedin) 2006-02-27

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/> (Svenska Akademiens Ordbok) 2006-01-30

www.rae.es (Real Academia Española – Diccionario de la lengua española) 2006-02-06

Bilaga 1:

Analys av undertexter som innehåller strykningar

Film:

Todo sobre mi madre (Allt om min mamma)

Fet stil = strykningar

Källtext	Måltext	Strategi
1. Organización nacional de transplantes , dígame?	Transplantationer.	Kondensering
2. Voy, voy...	Jag kommer.	Kondensering
3. Que manera de cambiar el título! "All about Eve" significa "todo sobre Eva".	De har ju ändrat titeln! Den betyder "allt om Eva".	Parafras Kondensering
4. Por favor, venga, come que tienes que subir unos kilitos.	Ät nu, du behöver gå upp några kilon.	Kondensering
5. Por si en algún momento tienes que hacer la carrera para mantenerme.	Ifall du måste gå på gatan för att försörja mig.	Kondensering
6. Para hacer la carrera no hace falta kilos sino un buen rabo.	För det behövs bara en stor balle.	Kondensering
7. - Y tu? - Yo qué?	Och du? -----	Transponering Annullering
8. Cazadores de autógrafos, no son personas, son animalillos que acuden en tropel como los coyotes.	Autografjägare! De är inget annat än smådjur som springer i flock.	Kondensering
9. Son tu público, tus admiradores.	De är dina beundrare.	Kondensering
10. Son delincuentes	Ungdomsbrottslingar,	Kondensering

juveniles, retrasados mentales, no son público de nadie.	mentalt efterblivna...	
11. Si fueras actriz yo escribiría papeles para ti.	Jag kunde skriva roller åt dig.	Kondensering
12. ¿Qué quieres hacer mañana para festejar tu cumpleaños?	Hur vill du fira din födelsedag?	Kondensering
13. Quisiera verte en las dramatizaciones esas que hacéis en el cursillo de donación de órganos.	Jag skulle vilja se dig agera i rollspelen ni gör.	Kondensering
14. Oye, creo que no me gusta nada que escribas sobre mi.	Jag gillar inte att du skriver om mig.	Kondensering
15. Su marido a muerto señora.	Er man är död.	Kondensering
16. Ay dios mio, cómo voy a decircelo?	Hur ska jag säga det till honom?	Kondensering
17. En vida a mi marido sólo le preocupaba vivir.	Han brydde sig bara om att leva.	Kondensering
18. Lo que mi compañero quiere decir es que los órganos de su marido pueden salvar la vida de algunos enfermos.	Er mans organ skulle kunna rädda livet på andra patienter.	Kondensering

19. Pero para ello necesitamos su autorización.	Men vi behöver ert medgivande.	Kondensering
20. ¿Por qué me miras así? Estoy horrenda?	Vad är det? Ser jag förfärlig ut?	Parafras
21. No, no...estas más guapa que nunca.	Du är vackrare än någonsin.	Kondensering
22. Vamos, levántese.	Res er upp.	Kondensering
23. Mira, debe ser el caballero ese que viene a buscarte.	Det måste vara herrn som ska hämta dig.	Kondensering
24. Vamos nena, ya pasó lo peor.	Det värsta är över nu gumman.	Kondensering
25. No me toques, no vuelvas a tocarme hijo de puta!	Rör mig inte, din jävel!	Kondensering
26. ¡Cuidado con lo que dices!	Passa dig!	Kondensering
27. Algún día tendrás que contármelo todo sobre mi padre. <i>No basta que me digas que murió antes de que yo naciera.</i>	En dag måste du berätta om pappa. Mer än att han dog innan jag föddes.	Kondensering Parafras
28. No es un asunto fácil de contar.	Det är inte lätt.	Kondensering
29. Me imagino, sino ya me lo habrías contado.	Annars hade du säkert berättat.	Kondensering

30. Estuve a punto de pedirte como regalo de cumpleaños.	Jag tänkte nästan be om det i present.	Kondensering
31. No estoy segura de que sea un buen regalo.	Det vore nog ingen bra present.	Parafras
32. Te equivocas, para mí no hay regalo mejor.	Jag kunde inte få någon bättre.	Kondensering
33. Trabajar en el teatro es peor que ser monja de clausura.	Att jobba på teater är värre än att vara nunna.	Decimering
34. ¿Para ti todo lo que no sea salir y ponerte hasta el culo de todo lo que pilles es ser monja de clausura!	Att inte få tända på jämt är att vara nunna för dig!	Kondensering
35. ¿Pues sí!	-----	Annullering
36. Si, a muerto, es horrible.	Ja. Det är fruktansvärt.	Kondensering
37. El hospital, es del hospital.	Det är från sjukhuset.	Kondensering
38. Hay que tomar una decisión <i>no tenemos tiempo.</i>	Vi måste fatta ett beslut <i>snarast.</i>	Parafras
39. Anoche mamá me enseñó una foto de cuando era joven, le faltaba la mitad, no quise decírselo pero a mi vida	Igår visade mamma ett foto av sig själv som ung, en bit saknades, det är just den delen som saknas i mitt liv.	Decimering

también le falta ese mismo trozo.		
40. Te llamé en cuanto llegué a Madrid.	Jag ringde så fort jag kom.	Kondensering
41. Yo misma busqué en los archivos hasta encontrar el nombre y la dirección del receptor del trasplante.	Jag letade i akterna tills jag hittade namn och adress på mottagaren.	Kondensering
42. No debías haberlo hecho. Además de un abuso es la mejor manera de volverte loca, mirame coño!	Du borde inte ha gjort det. Du driver dig själv till vansinne. Se på mig!	Transponering Decimering
43. En un psicópata de mierda te has hecho tu, maricón.	Vilken jävla psykopat du har blivit!	Kondensering
44. Pregunta por la Ursula. Dile que te manda la Agrado, que ella te cuidará.	Fråga efter Ursula. Säg att Agrado skickat dig.	Transponering Decimering
45. No es porque me hayas salvado la vida, pero, ¡cuanto te he echado de menos!	Som jag har saknat dig!	Decimering
46. ¡Creí que te habías muerto, hija de puta!	Jag trodde du var död!	Kondensering

47. Primero vamos a ir a una farmacia que estás hecha un cristo.	Vi åker förbi ett apotek först.	Lakun
48. A ver si tenemos suerte y no nos atacan por el camino. Llevas la navaja?	Bara vi inte blir överfallna. Har du kniven?	Kondensering Transponering
49. -¿Qué queréis? -¡Que vengas hombre! -Que no te vamos a comer.	Vad vill ni? ----- Vi ska inte äta upp dig.	Transponering Annullering Transponering
50. ¿Tienes alcohol en casa?	Har du sprit?	Kondensering
51. No, anoche estaba fatal y me lo bebí.	Jag drack upp allt igår.	Decimering
52. Ay, Manolita, la Barceloneta...¿Que tiempos! Te acuerdas?	Ah, Manolita, la Barceloneta... Vilka tider! Minns du?	Identitet Transponering
53. Lo que más me duele es que se llevara una talla de la virgen del Piro que mi madre me había regalado.	Vad som sårade mig mest var att hon tog min statyett av Jungfrun.	Decimering
54. ¿Pa´ que coño la querrá ella? si ella no	Va fan ska hon med den till? Såvida hon inte blivit	Transponering Decimering

cree en na', a no ser que esté metida en una secta satánica y la quiera pa una ceremonia de esas...	satanist.	
55. Hacerme eso a mí, ¡con todo lo que he hecho por ella!	Efter allt jag har gjort för henne!	Kondensering
56. Desde que nos conocimos hace 20 años en Paris, me he portado con ella como una hermana.	Jag har varit som en syster för henne.	Decimering
57. Nos pusimos las tetas juntas, tu lo sabes mejor que nadie.	Vi skaffade tuttarna tillsammans.	Kondensering
58. A mi me gusta despedirme de la gente que quiero, aunque sólo sea pa' hincharme de llorar, hija de puta.	Jag vill ta adjö av dem jag älskar, om det så är bara för att lipa ögonen ur mig.	Parafras Kondensering
59. ¿Y que hago? Lola me dejó sin un puto duro.	Lola tog ju vartenda öre.	Kondensering
60. Yo lo único que tengo de verdad, son los sentimientos y los litros de silicona que me pesan como quintales.	Det enda äkta hos mig är känslorna och alla liter silikon.	Decimering
61. Venimos a ver a esa	Vi vill träffa flickan som	Explicitering

<i>que va al campo... a esa tan mona, a la de...</i>	<i>arbetar med prostituerade...</i>	Decimering
62. -Si la veis, decidle que me gustaría despedirme antes de irme a El Salvador. -¿Se va a El Salvador? Si es así apúntame...	-Jag skulle vilja träffa henne innan jag åker till El Salvador. ----- -Jag kanske åker med.	Decimering Annullering Parafras
63. Y tú qué sabes hacer? además de la calle...	Vad kan du?	Kondensering
64. Yo he trabajado de cocinera en un restaurant.	Jag har varit kokerska.	Kondensering
65. La cuidé yo durante el mono pero ya sabéis como es, <i>desapareció de la noche a la mañana.</i>	Jag skötte henne, <i>men sen försvann hon bara.</i>	Kondensering Parafras
66. -Manuela es enfermera. -¿Además de cocinera? No necesito a nadie para cuidar de tu padre, me gusta hacerlo yo.	-Manuela är sjuksköterska. ----- -Jag föredrar att sköta pappa själv.	Transponering Annullering Kondensering
67. Mamá, mi trabajo es ayudar a la gente, aunque acabe de	Mitt arbete är att hjälpa människor.	Kondensering

conocerla.		
68. -Eso es, cualquier puta, cualquier salvadoreño son más importantes que tu padre y que tu madre. -No empiezes mamá.	Vilken hora som helst är viktigare än dina föräldrar. -----	Kondensering Annullering
69. Te importa que vayamos a tu casa hasta que se me pase?	Kan vi gå hem till dig en stund?	Kondensering
70. No cojas el cuaderno por favor.	Rör inte anteckningsboken.	Kondensering
71. No conozco Barcelona, tu sabes dónde podéis ir a pillar a estas horas?	Vart kan hon ha gått för att köpa?	Decimering
72. Empecé a fumar por culpa de Bette Davis, por imitarla.	Jag började röka för att imitera Bette Davis.	Kondensering
73. Anoche salí y me acosté a las tantas.	Jag var ute igår kväll.	Decimering
74. -¿Quieres desayunar? -No gracias. -¿No tienes hambre?	Vill du ha frukost? ----- -----	Transponering Annullering Annullering
75. Así que has vuelto a la calle. Ahora que yo	Så du har börjat igen. Jag som tänkt föreslå ett sätt att	Kondensering Decimering

quería proponerte una manera de ganar dinero sin moverte de casa.	tjäna pengar.	
76. -¿Cuánto me cobrarías por el alquiler de una habitación? -Alquilarte una habitación, ¿para qué?	-Hur mycket vill du ha för ett rum? -Hur så?	Kondensering Kondensering
77. Y ¿para qué quieres instalarte aquí, si además estás enferma?	Men varför vill du flytta in här?	Kondensering
78. -Estoy muy preocupada. -Preocupada...¿no me extraña!	-Jag är väldigt orolig. -Det undrar jag inte på!	Transponering Kondensering
79. -Te gustaría trabajar conmigo? -Haciendo que? -Haciendo de todo.	Skulle du vilja arbeta för mig? Du skulle få göra allt möjligt.	Parafras Annullering
80. Necesito un asistente personal, alguien en quien pueda confiar.	Jag behöver någon jag kan lita på.	Decimering
81. ¿Podrías conseguir un ansiolítico para Nina? Hoy ha estado muy nerviosa.	Kan du skaffa något lugnande till Nina?	Decimering
82. ¿La ha visto un médico?	Har hon varit hos doktorn?	Parafras

83. Claro, tiene gastroenteritis y le he dado limonada ancalina como dijo el médico y bueno mañana estará mejor.	Hon mår säkert bättre imorgon.	Decimering
84. Está puesta hasta las trancas , no puede ni hablar.	Hon är påtänd.	Decimering
85. -He ido por los análisis. - Me había olvidado que era hoy.	Jag var och hämtade provsvaren. -----	Transponering Annullering
86. Muévete Rosa que no puedo pasar.	Flytta på dig.	Kondensering
87. -Tu vete a descansar un ratito Rosa. -No estoy cansada. -No me discutas.	Gå och lägg dig och vila en stund, Rosa. ----- Säg inte emot.	Transponering Annullering Kondensering
88. Sólo voy a tomar un poquito de helado porque no puedo beber alcohol.	Jag kan bara äta lite glass.	Kondensering
89. Creo que he estado un poquito ordinaria con Huma porque le he dicho de todo.	Jag var nog oförsämd mot Huma.	Kondensering
90. Si no quieres que le diga nada a Huma	Gör det på toaletten om du inte vill att jag säger något	Kondensering

fúmatelo en el cuarto de baño donde yo no te vea, no tengo por qué ver todo el espectáculo.	till Huma.	
91. Yo sé que cuando se es joven , bueno tampoco eres una niñata, esas cosas no tienen valor.	Jag vet att man inte värdesätter såna saker när man är ung.	Decimering
92. Las operadas no tienen trabajo, a los clientes les gustan neumáticas y bien dotadas.	Kunderna vill ha oss pneumatiska och välutrustade.	Kondensering
93. -Voy a peinarte y maquillarte un poco. -¿Para qué? -Me gusta verte guapa.	Jag ska kamma och sminka dig lite. ----- Jag tycker om att se dig vacker.	Transponering Annullering Transponering
94. Si no te importa, prefiero no decirle nada.	Jag skulle föredra att inget säga till honom.	Kondensering
95. ¿Quiere tomar algo? me estoy preparado un té.	Vill ni ha något att dricka?	Decimering
96. ¿Qué tiene exactamente? Por teléfono no me he enterado muy bien...	Vad är det egentligen för fel på henne?	Decimering
97. Lola no sabe que tuvimos un hijo , nunca se	Lola vet inte att vi fick en son.	Kondensering

lo dije.		
98. Pero no hablemos de cosas tristes que hoy es un gran día.	Nu ska vi inte tala om sorgliga saker.	Kondensering
99. La abuela teme que el niño la infecte sólo con arañarla.	Mormodern är rädd att bli smittad.	Kondensering
100. Mi Esteban ha negativizado el virus en un tiempo record.	Esteban har gjort sig av med viruset.	Decimering
101. Todavía no se sabe cómo, lo estan investigando, pero es un milagro.	De vet inte hur än, det är ett mirakel.	Kondensering
102. -¿ Donde vais a vivir en Barcelona? Por qué no te instalas con nosotras? - Claro mujer!	----- Ni kan väl komma hem till oss? -----	Annulering Parafraas Annulering
103. Ha cambiado tanto esa mujer, tanto...	Hon är så förändrad.	Kondensering
104. Tienes la foto de Esteban...	Fotot av Esteban...	Kondensering
105. También tiene un niño, gordo y horroroso, feísimo, feísimo, feísimo...	Hon har fått barn också, en tjock och ful unge.	Kondensering